

Abstrakt

Bakalářská práce se zabývá adaptačními kurzy na středních školách, které realizovala Sociálně pedagogická poradna ve Zlíně. Jedná se o pilotní projekt, jehož cílem je usnadnění spolupráce školy a rodiny, mimo jiné prostřednictvím školské sociální práce. Ačkoli poradna nabízí několik činností pro více cílových skupin, práce se zabývá výhradně adaptačními kurzy. Cílem práce je zjistit, jakým způsobem adaptační kurzy naplňují cíle Sociálně pedagogické poradny ve Zlíně. To bylo zkoumáno prostřednictvím kvalitativního výzkumu, jenž byl realizován formou fokusní skupiny s poradkyněmi, které kurz lektorovaly. Vedle toho proběhla i obsahová analýza dokumentů, které během kurzu vznikly. Jednalo se o 2 zprávy poradny pro školy a 4 dotazníky, které vyplnil každý student, přičemž celkový počet respondentů činí 1.730. Pocházeli dohromady ze 2 škol, 11 tříd a 4 různých oborů. Dotazníky tvořily 3 pracovní listy, s nimiž se pracovalo během kurzu a které obsahovaly otázky směřující k reflexi osobních hodnot, svých silných a slabých stránek, vztahů a jak studijních, tak životních aspirací. Práce při zodpovídání výzkumné otázky pracuje s oficiálními cíli poradny a zároveň cíli, za jejichž účelem poradna kurz realizovala. Dochází k závěru, že naplnění cílů poradny se děje především posilováním sociálních kompetencí u studentů. Sociální kompetence jsou posilovány pomocí vzniklých vztahů během kurzu. Jedná se o vztahy se spolužáky, poradkyněmi a třídním učitelem. Další formou je spolupráce při skupinových aktivitách, sdílení myšlenek s ostatními nebo v písemném projevu. Přínosem je i zaměření kurzu na podporu sebereflexe studentů, kterou podporovaly otázky v pracovních listech, tematicky zaměřené do sociálně-emoční oblasti. Vedle posílení sociálních kompetencí má kurz i preventivní funkci v oblasti nedokončování středoškolského vzdělání, které souvisí s nerovnostmi ve vzdělání. Souvislost je způsobena tím, že při studiu má stěžejní roli rodina, která studenta podporuje a motivuje. Prevence selhání studentů s nedostatečným rodinným zázemím je vykonávána pomocí práce se studijní motivací a vzděláním jako hodnotou v životě člověka. Dále je realizována tím, že student naváže vztah s poradkyněmi sociálně pedagogické poradny, které mu mohou poskytovat v rámci této služby další podporu, případně ho napojit na potřebné sociální služby.

Klíčová slova: sociálně ekologická perspektiva; sociální práce; školská sociální práce; adaptační kurzy na střední škole